

ଉପକ୍ରମଣିକା

ଧାନକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଶୁଖାଇବାର ଗୁରୁତ୍ୱ

ଅମଳ ସମୟରେ ଧାନରେ ସାଧାରଣତଃ ୨୪ ରୁ ୨୬ % ଜଳାୟ ଅଂଶ ରହିଥାଏ । ଶୁଖାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଶୁଖା ନ ଗଲେ ବା ସମାନ ଭାବେ ଶୁଖା ନ ଗଲେ; ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଓ ପରିମାଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କ୍ଷତି ଘଟିଥାଏ ।

- କବଳ ଆକ୍ରମଣ ଦ୍ୱାରା ହଳଦିଆ ପଡ଼େ ବା ବେରଙ୍ଗ ହେବା ଯାଏ ଏବଂ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ ଉଠି ବୃଦ୍ଧି ଘଟେ ।
- ଶସ୍ୟର ଉଠି ବୃଦ୍ଧି ଓ ପୁନଃ-ଆର୍ତ୍ତକରଣ ଯୋଗୁଁ ଧାନ ପେଷାଇବା ବେଳେ କମ୍ ତାଉଳ ମିଳିଥାଏ ।
- ଶସ୍ୟର ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା କବଳ ଓ କୀଟଜୀବୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଶସ୍ୟର ଉଠି ୪୨° ସେଲ୍ସିଅସ୍ ରୁ ଅଧିକ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ପାଏ ।
- ଜଳାୟ ଅଂଶ ଅଧିକ ଥିଲେ କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ।

ଧାନ ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ କେତେକ ପରାମର୍ଶ

- ସମାନ ଭାବେ ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ ଶୁଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଶସ୍ୟକୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ।
- ଅମଳ ପରେ ଅବିଳମ୍ବେ ଧାନ ଶୁଖାନ୍ତୁ । ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଇତି ରଖିବାକୁ ଥିଲେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ୧୮ % ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖାନ୍ତୁ ।
- ଧାନ ପେଷିବାକୁ ଥିଲେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ୧୪ % ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖାନ୍ତୁ । ଫଳରେ ପେଷିବା ପରେ ତାଉଳ ପରିମାଣ କମିବ ନାହିଁ ।
- ଶସ୍ୟକୁ ୮-୧୦ ମାସ ସାଇତିବାକୁ ଥିଲେ ୧୩% ବା ତହିଁରୁ କମ୍ ଜଳାୟ ଅଂଶ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖାନ୍ତୁ ।
- ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସାଇତି ରଖିବାକୁ ଥିଲେ ୯% ଜଳାୟ ଅଂଶ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖାନ୍ତୁ ।
- ଶସ୍ୟ ଫାଟି ନ ଯିବା ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମାତ୍ରାରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ଥିବା ଶସ୍ୟକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଅଧିକ ଉଠିରେ ମାତ୍ରାଧିକ ଭାବେ ଶୁଖି ନ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଶସ୍ୟର ଉଠି ଓ ଜଳାୟ ଅଂଶକୁ ତଦାରଖ କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ ଶୁଖାଇବା ଉପାୟ

କ. ଖରାରେ ଶୁଖାଇବା : କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବାରୁ ଏସିଆରେ ଏବେ ବି ଖରାରେ ଧାନକୁ ଶୁଖାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକ ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଦରକାର ହୁଏ ଓ ଶସ୍ୟର ଉଠିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖାଯିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ ।

ଉପାୟମାନ ପାଇଁ :

- ପତଳା ଭାବେ (୫ ସେ.ମି. ଉଚ୍ଚତା) ଧାନକୁ ଖେଳେଇ ଦିଅନ୍ତୁ
- ବର୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଧାନ ଘରକୁ ଆଣନ୍ତୁ ବା ଏହାକୁ ଘୋଡ଼େଇ ଦିଅନ୍ତୁ
- ପ୍ରତି ୩୦ ମିନିଟ୍ରେ ଥରେ ଓଲଟାପଲଟ କରନ୍ତୁ
- ଶସ୍ୟର ଉଠିକୁ ତଦାରଖ କରନ୍ତୁ
- ଶସ୍ୟର ଉଠି ୫୦ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲ୍ସିଅସ୍ (ବିହନ ପାଇଁ ୪୨° ସେଲ୍ସିଅସ୍)ରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଧାନକୁ ଘୋଡ଼େଇ ଦିଅନ୍ତୁ

ଖ. ଘର ଭିତରେ ଶୁଖାଇବା : ଧାନରେ ୧୮% ମଧ୍ୟରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ଥିଲେ ପ୍ରଥମେ ସାମାନ୍ୟ ଉଠିପବନ (ସ୍ବାଭାବିକଠାରୁ ୩-୬ ଡିଗ୍ରୀ ଅଧିକ) ପ୍ରବାହିତ କରାଯିବ ଓ ପରେ ସାଇତା ବିନ୍ ମଧ୍ୟରେ ପବନ ଚଳାଚଳ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଶୁଖାଯାଇପାରେ ।

ସାଇତା ଗୃହର କ୍ଷମତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତାପ ଜମିରୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ ।

ଶୁଖାଇବା ସମୟ : ଦିନରୁ ସପ୍ତାହ

ଉପକାରିତା : ଉନ୍ନତ ମାନ, କମ୍ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର, ସାଇତା ସ୍ଥାନରେ

ଅପକାରିତା : ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରର ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସମୟ

ଉପାୟମାନ ଦ୍ୱାରା ଶୁଖାଇବା

ଗ. ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରାୟତଃ : କୃଷକ, କର୍ମି, କର୍ମି ଧାନ ମିଲ୍ ପାଇଁ । ଉପଯୋଗୀ କ୍ଷମତା :

ବ୍ୟାପକ ପ୍ରତି ୧-୧୦ ଟନ୍ । ଶୁଖାଇବା ସମୟ : ୬-୮ ଘଠି

- ଉପକାରିତା : ସରଳ, କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ, ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ଉପକାରୀ
- ଅପକାରିତା : ଅସମାନ ଶୁଖାଇବା, ଶ୍ରମ ସାପେକ୍ଷ

ଘ. ପୁନଃ ଚକ୍ରାକରଣ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରାୟତଃ : ଧାନ ମିଲ୍ ଓ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ । କ୍ଷମତା : ବ୍ୟାପକ ପ୍ରତି ୪-୧୦ ଟନ୍ । ଶୁଖାଇବା ସମୟ : ୬-୮ ଘଠି

- ଉପକାରିତା : ସମାନ ଭାବେ ଶୁଖିବା, ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ପରିଚାଳନା, ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ନୁହେଁ
- ଅପକାରିତା : ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପକରଣ କ୍ଷୟ ହେବା

ଙ. ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଫ୍ଲୋ ପ୍ରାୟତଃ : ବୃହଦାକାର ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ । କ୍ଷମତା : ଘଠିପ୍ରତି ୧୦ ଟନ୍ । ଶୁଖାଇବା ବେଗ : ୧-୨ % ପାସ୍

- ଉପକାରିତା : ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା, ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ପରିଚାଳନା
- ଅପକାରିତା : ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ, ଅଧିକ ପରିମାଣ ଆବଶ୍ୟକ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

